

ԵՄ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՉԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ
«ԿԱՌՈՒՑՈՂԱԿԱՆ ԵՐԿԽՈՍՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՆՁՆԱՌԱՌՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ շրջանակներում
տրամադրված ենթադրամաշնորհների շրջանակներում
ստեղծված

**«Հայաստանի կայուն և թափանցիկ էներգետիկայի»
ԹՀԿ կոալիցիայի**

**ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՀԱՅԹԱՅԹՄԱՆ
ԾՐԱԳԻՐ
(նախագիծ)**

ԵՐԵՎԱՆ 2019

Սույն ֆինանսավորման ապահովման եվ ֆինանսների հայթայթման ծրագիրը մշակվել է Եվրոպական Միության ֆինանսական աջակցմամբ «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպության ղեկավարությամբ կոնսորցիումով գործարկվող «Կառուցողական երկխոսության հանձնառություն» ծրագրով տրամադրված ենթադրամաշնորհի շրջանակներում «Էներգախնայողության աջակցման հիմնադրամ» հասարակական կազմակերպության կողմից իրականացվող «ԶՀԿ-ները հանուն կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացման կոալիցիայի կարողությունների զարգացման» ծրագրի շրջանակներում:

Բովանդակության համար պատասխանատվություն է կրում «Էներգախնայողության աջակցման հիմնադրամ» հասարակական կազմակերպությունը, և պարտադիր չէ, որ այն արտահայտի Եվրոպական միության տեսակետները:

Բովանդակություն

1. Ներածություն	4
2. Նախաձեռնության մասին	4
3. Ֆինանսավորման ապահովման և ֆինանսների հայթայթման գործողությունների և միջոցառումների ծրագիր.....	5
4. Միջոցառումների և գործողությունների ծրագիր.....	7
Ժամկետներ	7
5. Հնարավոր դոնոր կազմակերպությունների և ծրագրերի նախնական ցանկ	10
ՀՀ տարածքում ներկայացված դոնոր կառույցներ	10
Առցանց ֆինասավորման աղբյուրներ	10
ՀՀ-ում դոնորների վերաբերյալ տեղեկատվություն տրամադրող կայքեր և պետական ֆինանսավորում ստանալու աղբյուրներ.....	10
6. Ամփոփում	11
Ֆոնդահայթայթման ծրագրի իրականացման գործառույթներ	11
Ֆոնդահայթայթման գործողությունների վերլուծություն.....	11
Առկա ռեսուրսների հաշվառում.....	11

1. Ներածություն

Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» ՀԿ-ի (ղեկավար կազմակերպություն), Մարդկային զարգացման միջազգային կենտրոնի, Հայաստանի համայնքների միության, «Ժողովրդավարական կրթության հայկական կենտրոն-ՄԻՎԻՏԱՍ» ՀԿ-ի, «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության համագործակցության ասոցիացիա» ՀԿ-ի, ինչպես նաև «Ազոբա Մենթորալ Յուրբի» չեխական ՀԿ-ի համատեղ կոնսորցիումով իրականացվող «Կառուցողական երկխոսության հանձնառություն» ծրագրի շրջանակներում տրամադրված ենթադրամաշնորհների շրջանակներում իրականացվող «ՔՀԿ-ները հանուն կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացման» ծրագրի շրջանակներում ստեղծված «Հայաստանի կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացմանն ուղղված» ՔՀԿ կոալիցիայի (համա)ֆինանսավորման ապահովման և ֆինանսների հայթայթման պլանը հանդիսանում է ծրագրի կարևորագույն փաստաթղթերից մեկը: Մինչ օրս էներգախնայողության աջակցման հիմնադրամի կողմից ապահովվել է *ՔՀԿ-ները հանուն կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացման կոալիցիայի կարողությունների զարգացման*» Ծրագրի 10 տոկոս համաֆինանսավորումը:

«Հայաստանի կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացմանն ուղղված» ՔՀԿ կոալիցիայի համաֆինանսավորման ապահովման և ֆինանսների հայթայթման պլանը պարբերաբար քննարկվելու է Ծրագիրը իրականացնող կազմակերպությունների կոնսորցիումի, Ծրագրի աշխատակազմի անդամների, ինչպես նաև «Հայաստանի կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացմանն ուղղված» ՔՀԿ կոալիցիայի անդամների հետ, որից հետո հաստատվի Կոալիցիայի նիստի կողմից:

«Հայաստանի կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացմանն ուղղված» ՔՀԿ կոալիցիայի համաֆինանսավորման ապահովման և ֆինանսների հայթայթման պլանը վերանայվում է յուրաքանչյուր 12 (տասներկու) ամիսը մեկ անգամ կամ՝ ըստ անհրաժեշտության ավելի կարճ ժամկետներում:

2. Նախաձեռնության մասին

2018 թվականի ապրիլ ամսին Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիայի» կողմից գլխավորած կոնսորցիումով իրականացվող «Կառուցողական երկխոսության հանձնառություն» ծրագրի շրջանակներում ձևավորվեց «Կայուն և թափանցիկ էներգետիկայի» ՔՀԿ-ների կոալիցիան, որի նպատակն էր էներգետիկայի ոլորտում հանրային քաղաքականությունների բարելավման, ջատագովության և մշտադիտարկման աշխատանքների իրականացումը: Կոալիցիայի նախաձեռնողներին էին «Էներգախնայողության աջակցման հիմնադրամ» ՀԿ-ն, իր գործընկերներ «Կանայք կլիմայում և էներգատիկայում» ՀԿ-ի, «Աջակցություն բարեփոխումներին» ՀԿ-ի, «Մարդկային կապիտալի զարգացման կենտրոն» ՀԿ-ի հետ համատեղ: Կոնսորցիումի հետագա ջանքերի արդյունքում՝ Կոալիցիային միացան ևս երկու տասնյակ ՔՀԿ-ներ: *Ծրագրի երկրորդ փուլի հիմնական նպատակն էր «Հայաստանի կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացմանն ուղղված» ՔՀԿ կոալիցիայի կարողությունների զարգացումը և կոալիցիայի ինստիտուցիոնալիզացումը:*

Ծրագրի իրականացման տարածքային ծածկույթն ընդգրկում է որպես առաջնային թիրախ. Քաղաքապետների դաշնագրի անդամ համայնքները, որոնք ներկայումս իրականացնում են ՎԷ ներդրումային ծրագրեր՝ Երևան քաղաքը, Արագածոտնի մարզի Ապարան քաղաքը և Շիրակի մարզի Արթիկ քաղաքը:

Որպես երկրորդային թիրախ հանդիսանալու են Քաղաքապետների դաշնագրի մյուս բոլոր ակտիվ անդամները:

Ծրագրի իրականացման անհրաժեշտությունը բխում է ոլորտում առկա մի շարք խնդիրներից ինչպիսիք են՝ ա) Վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտում ներդրումների խոչընդոտները, բ) Քաղաքապետների դաշնագրից բխող այլ պարտավորություն Կայուն էներգետիկ (և կլիմայական) զարգացման ծրագրերի մշակման և վերահսկման ազգային միացյալ մեթոդական հարթակի բացակայությունը, ՏԻՄ-երի էներգարդյունավետության նախաձեռնությունների մշտադիտարկման և բարելավման անհրաժեշտությունը և հանրային աշխատանքների գործընթացում (օրինակ՝ պետական գնումների) էներգարդյունավետություն ապահովող կանոնակարգերի և կարգավորիչ միջոցների լավագույն փորձի հիման վրա հանրային քաղաքականությունների մշակման և/կամ բարելավման ու ջատագովության անհրաժեշտությունը, գ) Կանանց սահմանափակ դերը համայնքային էներգետիկ և կլիմայի փոփոխության մեղմման և հարմարվողականության քաղաքականության մեջ:

Այս խնդիրների լուծման համար կարիք կա ուսումնասիրել, վերլուծել և գնահատել ոլորտը, բացահայտել առկա խնդիրները, մշակել և ներկայացնել խնդիրների այլընտրանքային լուծման առաջարկությունների և քաղաքականությունների բարելավման օրենսդրական/կարգավորման փաթեթներ՝ մշակված բոլոր շահագրգիռ կողմերի հետ:

Անհրաժեշտ է նաև մշակել թափանցիկության և հաշվետվողականության մեխանիզմներ, որոնք կնպաստեն ծրագրի իրականացման ոլորտում կառավարման գործընթացների համակարգային փոփոխություններին:

Մեխանիզմները մշակվելու են ՔՀԿ կոալիցիայի հենքի վրա:

3. Ֆինանսավորման ապահովման և ֆինանսների հայթայթման գործողությունների և միջոցառումների ծրագիր

Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ իրականացվող «Կառուցողական երկխոսության հանձնառություն» ծրագրի շրջանակներում տրամադրված «ՔՀԿ-ները հանուն կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացման» ենթադրամաշնորհային ծրագրի շրջանակներում ստեղծված «ՔՀԿ-ները հանուն կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացման» ՔՀԿ կոալիցիայի հետագա գործունեության ապահովման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցներ ներգավելու նպատակով՝ կազմվել է հնարավոր դոնոր կազմակերպությունների *նախնական ցանկ* և *միջոցառումների ու գործողությունների նախագիծ*, որը հաստատվում է Կոալիցիայի խորհրդի կողմից:

Ցանկում ընդգրկվել են Հայաստանում, ինչպես նաև արտասահմանյան երկրներում գործող միջազգային դոնոր կազմակերպություններ, արտասահմանյան

երկրների խոշոր հիմնադրամներ, ինչպես նաև ոլորտում ակտիվ դոնոր կազմակերպություններ, որոնք գործունեություն են ծավալում Անդրկովկասյան տարածաշրջանում կամ Հայաստանում և հետաքրքրված են համագործակցել տեղական կազմակերպությունների հետ, ցանկանում են իրականացնել համատեղ ծրագրեր կամ ֆինանսավորել այլ իրականացվող ծրագրերի բաղադրիչներ: Ցանկը պարբերաբար թարմացվելու և ավելացվելու է Կոալիցիայի քարտուղարության կողմից:

Կապ է հաստատվելու համանման ծրագրեր իրականացնող գործող կոալիցիաների և կոնսորցիումների հետ և համատեղ հետաքրքրությունների շրջանակներում կհամագործակցեն՝ «Հայաստանի կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացման ուղղված» ՔՀԿ կոալիցիայի ծրագրի գործողությունների իրականացման գործընթացում:

Այս նպատակով կարելի է օգտագործել նաև տարածաշրջանային ակտիվ դոնոր կառույցների ընձեռած հնարավորությունները որոնք հակված են անմիջականորեն աշխատել հասարակական կազմակերպությունների հետ՝ որոշակի ֆինանսական օժանդակություն հատկացնելով ՔՀԿ-ներին՝ ժողովրդավարական արժեքները զարգացնելու և ամրապնդելու, ինչպես նաև քաղաքականությունների ձևավորման, հանրային վերահսկողության, ՔԿՀ-ների մասնակցությունն ու ներգրավվածությունը կառավարության գործունեության համապատասխան ոլորտներում ՔՀԿ-ների և ՔՀԿ կոալիցիաների կարողությունները ուժեղացնելու համար:

Այս նպատակներն իրականացնելու համար աշխատանքներ են տարվելու հետևյալ ուղղություններով.

- Կոլիցիայի քարտուղարության կողմից և Կոալիցիայի խորհրդի անդամ կազմակերպությունների ղեկավարների կողմից պարբերաբար հիմունքներով կատարվելու են ֆինանսական միջոցների հայթայթման աշխատանքներ, որոնք կարող են տարվել հետևյալ ուղղություններով

1. *Հայաստանում և արտերկրներում, գործող, ինչպես նաև ոլորտում ակտիվ դոնոր, միջազգային և արտասահմանյան կազմակերպություններին՝ Կոալիցիայի համաֆինանսավորման նոր հնարավորությունների որոնման և հայտնաբերման համար,*
2. *Հայաստանում գործող բիզնեսի ներկայացուցիչներին՝ ֆինանսավորման նոր հնարավորությունների որոնման և հայտնաբերման համար,*
3. *ՀՀ կառավարության, կառավարության ծրագրերով նախատեսված ՔՀԿ սեկտորին տրամադրվող դրամաշնորհային հնարավորությունների օգտագործում,*
4. *ՏԻՄ բյուջեներից Ծրագրի առանձին գործողությունների համար ֆինանսավորում ստանալու հնարավորությունների օգտագործում,*
5. *Առցանց ՈՀԿ ֆինանսավորման աղբյուրներ*
6. *Այլ աղբյուրներ:*

4. Միջոցառումների և գործողությունների ծրագիր

«ՔՀԿ-ները հանուն կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացման» ենթադրամաշնորհային ծրագրի շրջանակներում ստեղծված «Հայաստանի հանուն կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացմանն ուղղված» ՔՀԿ կոալիցիա
 Ֆի ն ա ս ա կ ա ն մ ի ջ ո գ ս եր ի հ ա յ թ ա յ թ մ ա ն մ ի ջ ո գ առ ու մ ն եր ի ու գ որ ծ ող ու թ յ ու ն ն եր ի
 և ա խ ա գ ի ծ

#	Միջոցառումներ	Գործողություններ	Ժամկետներ	Պատասխանատուներ
1	Միջազգային և արտասահմանյան կազմակերպությունների, ինչպես նաև ոլորտում ակտիվ դոնոր կազմակերպությունների հետ հարաբերությունների հաստատում, ընդլայնում և զարգացում:	Ծանոթանալ միջազգային և արտասահմանյան կազմակերպությունների ինտերնետային էջերին, նրանց ռազմավարությանը, հետաքրքրության ոլորտներին և շրջանակներին, հետաքրքրության շրջանակներում գտնվող տարածաշրջաններին և երկրներին, դրամաշնորհների հատկացման պահանջներին, ֆինանսավորվող ծրագրերի ուղղվածությանը, շահառուների որ խմբերին են սատարում, ինչպիսի կազմակերպությունների հետ են համագործակցում: Համապատասխան բովանդակությամբ համագործակցության-առաջարկ նամակների պատրաստում և ուղարկում: Անհրաժեշտության դեպքում ուղարկել նաև ծրագիր առաջարկի կոնցեպցիան կամ բուն ծրագիր առաջարկը:	Մեկ տարվա ընթացքում	«Էներգախնայողության աջակցման հիմնադրամ» ՀԿ»-ի տնօրեն Կոալիցիայի անդամներ
2	Դոնոր կազմակերպությունների վերաբերյալ տվյալների բազայի ստեղծման համար անհրաժեշտ նյութերի հավաքում:	Ծանոթանալ միջազգային և արտասահմանյան կազմակերպությունների կայքէջերին, նրանց ռազմավարությանը, հետաքրքրության ոլորտներին և շրջանակներին, հետաքրքրության շրջանակներում գտնվող տարածաշրջաններին և երկրներին, դրամաշնորհների հատկացման պահանջներին, ֆինանսավորվող ծրագրերի ուղղվածությանը, շահառուների որ խմբերին են սատարում, ինչպիսի	տարվա ընթացքում Մեկ տարվա	Կոալիցիայի անդամներ

		կազմակերպությունների հետ են համագործակցում: Մշակել տվյալների բազայի տարբերակ Excel կամ այլ ծրագրի հիման վրա: Ինֆրոմացիան տեսակավորել և մուտքագրել տվյալների բազայում:	ընթացքում	
3	Տեղական դոնոր կազմակերպությունների հետ գործնական հարաբերությունների հաստատում	Հանդիպումներ ՀՀ տարածքում գործող դոնոր կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հետ, մասնակցություն նրանց կողմից կազմակերպած միջոցառումներին, համապատասխան առաջարկների ներկայացում, շփման եզրեր գտնելու գործողությունների իրականացում:	Տարվա ընթացքում	«Էներգախնայողության աջակցման հիմնադրամ» ՀԿ»-ի տնօրեն, Կոալիցիայի անդամներ
4	Մասնավոր սեկտորի հետ հարաբերությունների ստեղծում տեղական ներդրումի ծավալի մեծացման նպատակով:	Համապատասխան բովանդակությամբ համագործակցության-առաջարկ նամակների պատրաստում և ուղարկում:	Մեկ տարվա ընթացքում	«Էներգախնայողության աջակցման հիմնադրամ» ՀԿ»-ի տնօրեն և թիմի անդամներ Կոալիցիայի անդամներ
	Օգտագործել հնարավոր աղբյուրներ (գովազդ, ներքին կապեր) բիզնես կառույցների հետ համագործակցելու համար.	Գտնել բիզնես կազմակերպություն, որը կհամաձայնվի որոշակի ֆինանսական ներդրում կատարել Ծրագրում կամ այլ կերպ օժանդակել ծրագրի իրականացմանը առաջիկա երեք տարիների ընթացքում:	Մեկ տարվա ընթացքում	«Էներգախնայողության աջակցման հիմնադրամ» ՀԿ»-ի տնօրեն, Կոալիցիայի անդամներ
	Աշխատել նոր դոնոր կազմակերպությունների հայտնաբերման ուղղությամբ.	նոր դոնորից ֆինանսավորման ստացում:	Մեկ տարվա ընթացքում	«Էներգախնայողության աջակցման հիմնադրամ» ՀԿ»-ի տնօրեն,

ՆԱԽԱԳԻԾ

				Կոալիցիայի անդամներ
	Ֆինասավորման համար նախատեսված ծրագրային առաջարկներին աջակցություն, ջատագովում, առաջխաղացում	Կոալիցիայի անդամների կողմից ներկայացված ծրագրային առաջարկներին առաջխաղացմանն աջակցություն, փորձագիտական կարծիքի տրամադրում: Անհրաժեշտության դեպքում թարգմանություն և ներկայացում համապատասխան դոնոր կազմակերպություններին կամ հայտարարված դրամաշնորհային մրցույթներին մասնակցելու համար	ընթացիկ	«Էներգախնայողության աջակցման հիմնադրամ» ՀԿ»-ի տնօրեն, Կոալիցիայի անդամներ

5. Հնարավոր դոնոր կազմակերպությունների և ծրագրերի նախնական ցանկ

ՀՀ տարածքում ներկայացված դոնոր կառույցներ

1.	Եվրամիության և Եվրախորհրդարանի տարածաշրջանային ծրագրեր – EU4Energy, ComDep, EU4Climate
2.	Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական բանկ The European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)
3.	Ասիական Զարգացման Բանկ The Asian Development Bank (ADB)
4.	ԱՄՆ դեսպանատուն – ժողովրդավարության զարգացման դրամաշնորհներ ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալություն – Էներգետիկայի ոլորտային ենթադրամաշնորհներ
5.	Արևելյան հարևանության նախաձեռնությունների սևծովյան համատեղ գործառնական ծրագրի դրամաշնորհներ ENI CBC Black Sea Basin Joint Operational Programme 2014-2020,
6.	Հորիզոն 2020
7.	Համաշխարհային բանկ World Bank
8.	“People in Need”
9.	ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագիրը Հայաստանում UNDP Armenia
10.	Գերմանական զարգացման գործակալություն – Հայաստանում GIZ Armenia
11.	Կոնրադ Ադենաուեր Հիմնադրամ Konrad Adenauer Stiftung Armenia
12.	Հենրիխ Բյոլլ Հիմնադրամ Heinrich Böll Stiftung Armenia
13.	Ֆրիդրիխ Էներտ Հիմնադրամ Fridrikh Ebert Stiftung Armenia
14.	AGBU

Առցանց ֆինասավորման աղբյուրներ

1.	http://www.insidephilanthropy.com/
2.	https://www2.fundsforgos.org/
3.	https://www.ihrfg.org/funder-directory-search
4.	http://www.insidephilanthropy.com/funding-for-global-security/sigrid-rausing-trust-grants-for-human-rights.html

ՀՀ-ում դոնորների վերաբերյալ տեղեկատվություն տրամադրող կայքեր և պետական ֆինանսավորում ստանալու աղբյուրներ

1.	www.hkdepo.am
2.	www.civilsociety.am
3.	www.erit.am/programs
4.	www.procurement.am

Այս ուղղությամբ աշխատանքները պարբերաբար շարունակվելու են:

6. Ամփոփում

Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ իրականացվող «Կառուցողական երկխոսության հանձնառություն» ծրագրի շրջանակներում տրամադրված ենթադրամաշնորհների շրջանակներում իրականացվող «ՔՀԿ-ները հանուն կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացման» ենթադրամաշնորհային ծրագրի շրջանակներում ստեղծված «Հայաստանի կայուն և թափանցիկ էներգետիկ զարգացման ուղղված» ՔՀԿ կոալիցիայի (համա)ֆինանսավորման ապահովման և ֆինանսների հայթայթման պլանը նախատեսվում է 2019 թվականի համար, որը նախատեսվում է վերանայել տասներկու ամիսը մեկ անգամ:

Ֆոնդահայթայթման ծրագրի իրականացման գործառույթներ

Ծրագրի համաֆինանսավորման ապահովման և ֆինանսների հայթայթման պլանի իրականացման համար անհրաժեշտ է.

- ստեղծել, վարել և պարբերաբար թարմացնել պոտենցիալ դոնորների և ֆինանսավորողների բազան,
- ստեղծել և պարբերաբար թարմացնել ֆինանսական միջոցների հայթայթման համար անհրաժեշտ մարքեթինգային գործիքներ,
- դարձնել կայուն և զարգացնել պոտենցիալ դոնորների և ֆինանսավորողների հետ հարաբերությունները (նամակագրության, հանդիպումների, հաղորդակցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների, այդ թվում սոցիալական ցանցերի հնարավորությունների (Սքայփ, ՖԲ, Վայբեր և այլն) օգտագործման միջոցով ,
- ծրագրի շրջանակներում կազմակերպել ֆինանսական միջոցների հայթայթման հարցերով զբաղվող թիմի անդամների վերապատրաստումը,
- մշակել այլ անհրաժեշտ փաստաթղթեր, իրականացնել այլ անհրաժեշտ գործողություններ և աշխատանքներ:

Ֆոնդահայթայթման գործողությունների վերլուծություն

Վերլուծել իրականացված աշխատանքները, նշել հաջողված և չհաջողված տարբերակները: Առանձնացնել կրկնելու արժանի տարբերակները և այլն:

Առկա ռեսուրսների հաշվառում

Ֆինասական միջոցների հայթայթման նպատակով անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մարդկային ներուժ/ռեսուրսներ և ստեղծել Ֆինասական միջոցների հայթայթման խումբ: Անհրաժեշտ է նշել այն մարդկանց, ովքեր կընդգրկվեն այդ խմբում և կազմակերպության այն օղակը, որը ներկայացնում են խմբի անդամները:

Ո՞Վ	ՔԱՆԻ՞ ՀՈԳԻ	Ի՞ՆՉ ԿԱՐՈՂ ԵՆ ԱՆԵԼ
Խորհրդի անդամներ		
Աշխատակազմ (ներառյալ ծրագրային աշխատողները)		
Կամավորներ (ներառյալ նախկին խորհուրդը և աշխատակիցները, անդամներ, աջակիցներ)		
Այլ անձինք		